

ՏԱՍՆԱԲԱՆԵԱՅ

Ես եմ «Ծաղիկ» եւ ինձ գտա «Ծաղիկ» չափի ճանաչում :
Իմ անունս պարտաւոր տեղ տալու ճանաչմանդ պիտի տանք :
Իմ փառս կ'ընենք քիչ աչքի դրձակ :
Ամէն մարդ պիտի է յարգէ՛ք զժողովրդայն ստեղծէ՛ք զիս :
Ի՛նչ ո՛ր պիտի է աչքը ճեղք իմ փառայիս, քո՛ւ աչք ունեցողին
աւեր ելլայ :
Ք Պէտք է իմ փառս ձեռնարկողդ ճանաչուի :
Ք Պէտք է ճշմարտութեամբ, երբ ձեռնարկողդ յայտնի :
Ք Պէտք է ձայն անգամ չհանձնել զիս զիսնուցողդ, որ
ձեզի դէմ գրուի այս սխալմանուն մեջ :
Ք Մեր զայն քաղաքային խաղէ՛ք զճանաչմանդ :
Ք Եւ երբ մեզանք իմ մօտ ըլլանք, պիտի է... քաղաքի խաղէ :

ԾԱՂԱՐԱԹԵՐԹ

ԱՄԵՆՈՐԵԱՅ

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏՆԵՐ ԸՆԿԵՐ ԳՕԳՈՐ

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏՆԵՐ ԵՍ, ԳՐԱՆ, ՍՆ, ՄԵՆԵ, ԳՐԱՆ, ԱՆՈՐԵՐ

«ԾԱՂԱՐԱԹ» կը նրատարակուի ամէն օր արշալոյսին

Տնօրէն՝ Ռ. ՄԱԳԱՆԱՆ

ԵՐԵՎԱՆԻ 21 ԱՊՐԻԼ 1909

Հասցէ՝ Ղալաթիա, Գուրգուրեան թիւ 7

زاغيك غزتمسى درعليهده غلطهده قورشونلى خاتمه نومرو ۷

ՀԱՍՏԱՐՈՂՆԵՐ՝

«Կալիօ»

արտատպ

Յ. ԹՕԼԱՅԵԱՆ

Իր արտատպերը

(Փոփոխելի)

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Կը խնդրենք մեր պարտքը և գա-
ւաթի բաժնորդներէն որ երբ
կանոնադրական իրենց թերթերը
չեն ստանար մեզ անմիջապէս
իմաց տան :

Կարգ մը ագրք բացներ մեր
բաժնորդներէն քրտնաճառ,
Ռոման ԷՖ. ի ղլմելով «Ծաղիկ»
ի բաժնեգիրը կը պահանջէն :
Ռոման ԷՖ. կը վստահ զիրենք
պարգաւտան :

Թախանձագին կը խնդրենք
մեր բաժնորդներէն որ այսպիսի
առաւ. փախաւական պարագանե-
րուն Ռոման ԷՖ. ի օրինակին
նետեան :

ԿԱՐԵՒՈՐ

Կարգադէ՛ք չորրորդ էջին վրայ
օրաթերթ «ԾԱՂԱՐԱԹ» ի բաժնոր-
դագրութեան նոր պայմանները :

ԿԱԽԱՂԱՆ
ԵԼԱԾՆԵՐԸ

1896 - 1909

Աս մեր Գարաքէոյի կամուրջը
չկայ, Համիտին չափ նշանաւոր
անուն մը պիտի ձգէ Թուրքիոյ
պատմութեան մէջ, եթէ օր մը,
երանելի օր—փառքա փառքա ըլ-
լալով տն ալ անցեալին վերաբերի :

Երկուքն ալ տնթիգայութեան
կողմէ իրար գլխին անցան, բայց
զարմանալին հոն է որ Թուրքիոյ
այս ճրկու շիրիմաքիւնները օր մը

օրանց իրարու վրայէ չանցան :

Ահա այսօր այդ մեր չհաւանած
տախտակէ փնթի կամուրջը՝ նշա-
նաւոր կը դառնայ չեմ գիտեր
քանիերորդ անգամ ըլլալով :

Երեք միաքիւններ կը զարդարեն
այսօր անոր Պոլսոյ կողմի գլուխը՝
բարձրացած երեք շնորհներու
նման գլուխին իրար մօտեցուցած
եռտանիներու ճիշտ մէջտեղը :

Ի՛նչ գեղեցիկ տեսարան, երեք
մարդ կախուած :

Պոլսոյ մոնիպիոյ մեծցած ժո-
ղովուրդը շատ կախուած լինու
սած էր, բայց ասիկա բոլորովին
տարբեր բան մըն էր :

Մենք տեսած էինք մարդ եր,
աղուորիկ կիներու վիզէն կախ-
ուած :

Տեսած էինք զրօշակներ և վեր-
տառութիւններ պատուհաններէ
կախուած :

Տեսած էինք մարդիկ, որոնք
ուրիշներու փոխ դրամ տալով
քիթներէն կախուած էին :

Տեսած էինք նծոյիկ աղջիկներ,
փողոցէն անցնող իրենցինն հետ
երկու խօսք փոխանակելու համար,
պատուհանէն մինչև կէս մէջքեր-
նին կախուած :

Տեսանք հրացաններ, քաջ ու
լայն ուսերէ կախուած :

Վերջապէս տեսանք ու կը
տեսնենք շատ մը կախուած լա-
ներ, որոնցմէ ոչ մէկը այնքան
սոսկալի, այնքան սարսաղագեցիկ
է, որքան տեսնելը կախուած
ՄԱՐԴԻ՛ :

Հէ՛ . . . :

Բումբէլի քաջարի բանակը իր
արդարասիրութեան առաջին օ-
րինակը տուաւ ահա, նոյն իսկ իր
մարդիկներէն երեք որսորդ զին-
ուորները օդին մէջ բարձրացնելով,
ուրիշ 10 համարտականներու հետ :

Երկուշաբթի առտու երբ ամէն
մարդ օրուան քաղաքականու-
թեան վրայ ճառելով իր գործին
կ'երթար, յանկարծակներու եկաւ

ի տես այդ երեք օղաւատան
համարտան քաջերուն :

Նախ կարծուեցաւ թէ դրամա-
հաւաքները օդը ելեր են, վստա-
հութիւն չունենալով իրենց կո-
խած տախտակին վրայ, փտու-
թեանը պատճառաւ :

Նոյն իսկ գաւառեցան քանի մը
հոգիներ, որոնք յանկարծ պոռա-
ցին թէ :

«Տօթթոր Զարդարեանը իր ըն-
կերներով վերի հիւանդանոցը ե-
լեր է այցելութեան տեսնելով որ
վարի հիւանդանոցը ալ հաց չկայ
իրեն համար» :

Բայց խնդիրը ոչ ան էր և ոչ
այ ասդիինը, հապա սա էր թէ բա-
նակը դատար, վճար և վճար
գործադրած էր կամուրջին գլու-
խը, և ուրիշ տեղեր :

Ո՛վ փափկասուն աղջիկներ եւ
քնքուշիկ օրիորդներ, աշխարհի
վրայ շատ բան տեսնելու փափա-
քը ունեցէ՛ք, բայց երբէք մի փա-
փաքիք մէկը կախուած տես-
նելու :

Ո՛հ, սոսկալի սարսաղագեցիկ է
կախուածը, մարդուս մարմինը
փուշ փուշ կ'ըլլայ պարտնը վզին
գին և գետնին միջեւ տա տանիլը
տեսնելով բանի մը որ վերջապէս
մարդ է, զգացող, ապրող էակ
մըն է որքան ալ գէշ մէկը եղած
ըլլայ :

Կամուրջին գլուխը զարդարող-
ները երեք հատ են, (Սուլթան
Պայազիտ միւս սասը վար դրե-
է վեր բարձրացնելու համար) ե-
րեքն ալ երիտասարդ :

Վերէն վար սպիտակ զգեստներ
հագած, կարծես ի նշան իրենց
անմեղութեան, ահագին եռտա-
նիներու մէջէն մոմի պէս կախ-
ուած են հասակէկ չուանով մը :

Այսօր օրեր զէպի դաշտերը
պտոյտի ելած ատենինդ տեսա՞ծ
էք եռտանի կշիռները, որուն
մէջտեղը պզտիկ աթոռակ մը կայ
նստելու եւ կըռուելու համար :

Ճիշդ ատ իկայ աչքի առջեւ
բերէք, մեծցուցէք և փոխա-
նակ մէջ տեղը աթոռին վրա
հանգչելու, կա յենցէք, վիզերիդ
փողկապի ձեւով չուան մը անցու-
ցած և ահա այն առան կունենաք
այս երեք սապրղ Սիւանիկի և
այսօր անդանականցի զինուորները,
Համիտին՝ կրօնք մատուակելով
թունաւորած միամիտները :

Անոնցմէ երկուքին լեզուն
դուրս ինկած է կէս մը, բզիկ
բզիկ եղած : Մարդիկ իրենց լե-
զուն ստիպուել են ուտելու, Հա-
միտին փարաները ուտելէ ետքը :

Գլուխները բաւական մը զէպի
առջեւ ծռած, մաղբըր ցցուած,
ոնգունքները խոշորցած ականջ-
ները տնկուած, աչքերը ակնակա-
պիներէն դուրս ինկած, մորթը
կծկուած, վերջապէս սոսկումի այ-
լանդակութեան, տխրութեան և
խնդումի խառնուրդ մը կը ներ-
կայացնեն այդ երեքը իրենց օղա-
կառոյց գեղեկէն :

Բազմութիւնը հետզհետէ կը
խանութի, չտեսներու և պօղ մար-
դերու բազմութիւնը :

Շատ մը մարդիկ գլուխին եւ
րերցնելով ԳՅԻ հայկական ջար-
դերու վրայ կը խօսին. մէկ քանի
հայերուն կամուրջին գլուխը կախ-
ուելը ակնարկելով :

Բազմութեան մէջ կը նշմար-
ուէին մեր սեփական բանաստեղծ-
ներէն երկուքը. անշուշտ ու-
տանաւոր մը գրելու համար,
կախուածները՝ որուն սկիզբը այս
անգամ դժբախտաբար Զն՝ պիտի
չկրնան դնել ըստ իրենց բարի
սովորութեան :

Հայ թերթերուն բոլոր մասնա-
ւոր խմբագիրները, իրենց հետե-
ւորդներով, որպէսզի ժամանա-
կին հասցնեն կարեւոր կէտերը
կախուածներուն :

Եւրոպացի թղթակից մը ուզեր
է, վերջին հոգին տալու վրայ ե-
ղող էնթէրվիու ընել, բայց երբ

լսեք է որ կախուածին հետ տե-
սակցիլ կարենալու համար պէտք
է անոր հետ վեր բարձրանալ վազ
եկեր է:

Համարին հեռագրեր են իր
կաշառած մարդոց գինին այնպէս
մէկէնիմէկ բարձրանալը, որուն
վրայ շատ յուզուեր է, ինչպէս
կիմանանք ստացուած պատաս-
խանէն. նոյն իսկ լացեր և ե-
րեք անգամ ալլա՜ն պոռագեր է
իբր հոգեհանգիստ այդ հաւատա-
րիմ պիկետներուն՝ դժոխագնաց
հոգիներուն:

Նորին վեհափառութիւնը բա-
րեհաճեր է իր առաջին բանապետ
Մուսթֆա աղային միջոցաւ
կայսերական բարեւները հաղոր-
դել կախուածներուն ընտանեաց
և իրատե՛րբեր է ցկեանաւ ամսա
կան 1000ական զրուշ թողակ յատ-
կացնել մալիէյէն՝ անմխիթար այ-
րիններուն և որդւոց:

Մարդուկը էշէն վար ինկեր է,
դեռ չիաշ չիաշ ձեռքէ չի ձգեր
կոր, ինչ ընես. ճան չըզմայրեմա
խոսի չըզմայր կ'ըսեն, սպասենք
մինչեւ այդ բերկրաւոր զորք. սա
տեղ շատը գնաց քիչը մնաց:

ԳՕԳՈՐ

ՀԱՄԻՏԻ ԱՆԿՈՒՄԸ

ՎԱՌԻԷԹԷԻ ՄԵԶ

Թիֆլիսի Դերասանական Ընկե-
րակցութիւնը, Սեւանիկցի քաջե-
րուն մատ խածցնել տալու աս-
տիճան փառաւոր կերպով ներ-
կայացուց թագաւորի մը տակէն
գահ քաշելը:

Սիւլէյման խան կամ Համիտ
աղա, կարծես թէ Սատանայ պա-
պան խնդրեր երկուքը մէկ իր
քիթէն ինկեր են այնքան իրարու
կը նմանին այս մաքառները:

Յարութիւնեան՝ իր Սիւլէյման
Համիտ դերին մէջ՝ այնքան ընա-
կանութիւն դրած էր, որ ետեւէս
տիկին մը, — արտաքին չպարը
Դուսթաբուցի ըլլալը պէտ տեյի
կը պոռար կոր — սա խորհուրդա-
ծութիւնը ըրաւ իր վրայ անանկ
վայրկեան մը ուր ուշադրութիւն-
ները լարուած չըբ ընողին գլխուն
բան մը իջեցնել պէտք էր:

Կրող, որչափ ալ կըլմանի կոր,
Համիտին, չեւեն եքիվ ըլլան,
չիւնքի երկուքն ալ հոյու տղա
են եղեր:

Օտար բէզը, Զորիֆեանը իր
այդ հագուստներովը եթէ Սեւա-
նիկ երթայ Համիտի քով, այդ
խեղճ մարդուն մեծ բարիք մը
գործած կըլլայ, անոր շնորհելով
էպիւլ — իւրտան դժոխք չգացած
մէջ մըն ալ տեսնելու երանու-
թիւնը:

Գալով սուլթանուհիներուն,
տիկնայք Մայսուբեանի և Արաք-
սի, անթերի հիանալի էին իրենց

դերին մէջ, բայց ոչ այնքան արտա-
քայ կարգի, մինչեւ Պարսից Շա-
հին նուէր խրկուելու աստիճան:

Չենք կրնար զուեշտաթերթի
սահմաններէն դուրս ելլելով, մեր
սուղ էջերուն մէջ խաղը ամ-
բողջովին ներկայացնել, բայց և
այնպէս պէտք է ծանրանալ վեր-
ջին վարագոյրին վրայ, Բոնա-
ւորին բուն անկումին վրայ:

Խեղճ թագաւորը՝ մարդուն
բերին շուրհը վաղցնելիք աղ-
ուոր կնիկներէ պաշարուած քէյ-
ֆին նայած ատենը, կը պաշար-
ուի նաեւ ազատականներէ, որոնք
կը կոխեն պալատը և հոն կ'ընեն
այն ամէն բաները, զորս երկու
երեք օր առաջ թերթերը գրեցին
40 րունթօ վերնագիրներով:

Գալով ներկաներուն, այն քիչ
թիւով ներկաներուն, զորս Պոլսոյ
ժողովուրդը իր կողմէ իբր պատ-
ուիրակ խրկած էր, շարաթէ մը ի
վեր ականջները լեցուցած քիւ-
ֆիւրները mitrailleuseի նման
արագ արագ թափեց բեմի վրայ
խեղճ Յարութիւնեանի գլխուն:

Նոյնիսկ Բէշեան որդին խան-
դավառած թիկնաթուին վրայ
եւելելով կ'առաջարկէր Սեւանիկ
խրկել Յարութիւնեանը, մինչ
մարդը շատ շնորհակալ պիտի ըլ-
լար կարծեմ, եթէ գտնուէր մէկը
որ զինքը մինչեւ եակօտինա զըր-
կէր քանի մը հատ նետելու:

Ա.մէն պարագայի մէջ, դրամ
վաստակելու բախտը Արէշեան-Ար-
մէնեան խուճբէն մէկէն ի մէկ
ստոնց կողմը դարձաւ կրնանք
ըսել:

Թող առանց յուսահատելու
խուճբը այս խաղը ետեւէ ետեւ
ներկայացնէ, իւրաքանչիւր ներ-
կայացման եթէ պարագայ աթոռ
գտնուի, ես սիրով յանձն կ'առ-
նեմ այդ աթոռին վրայ նստելու:

Արէշեան-Արմէնեան պատուի
համար ով անմահացաւ, ասոնք
ալ դաւաճանաբխնով վարայա-
ցան, կը բաւէ որչափ յուսացին
և սպասեցին նէ:

Իսկ դու ով Պապա Ո'նակ,
եթէ կուզես Միտիանի Գաւապա-
րիդ մէջ կորսնցուցած դրամդ
ֆայիզովը շահիլ, ընաւ մի տըն-
տընար առ դոնչը ձեռք եւ խաղը
տաճկերէնի թարգմանէ և 3 տա-
րի շարունակ տիրէքէր արասի
ներկայացուր:

Պարապետու մեջ յեցուն
Արոս մը

ԿԱՐԵՒՈՐ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Վիլիսյմէ.

Աման Վիլիսյմէյիմ, այագլա-
րընըն թապալարընը էօրէյիմ,
քէօլէն օլայլմ, իսթէտիլին մին-
թանըմը վէրէյիմ, էլմաշըլարտա

ճէվահիր պըրագմայլմ գարընա
հէտիլէ իտէյիմ պաղտատ խաթ-
թընը մահանա իտուպ պիւթիւն
Անատօլը սանա պախշ իտէյիմ,
միւզէտէ անթիգա պըրագմայլմ,
հէփսինիտէ Ալմանիայա կէօնտէ-
րէյիմ. դուրթար պէնի, եարտըմա
եթիլ մահֆ օլտոււմ, պիթտիմ:
Պու Պ. Գ. ք նասըլ պաշըմա
սարտըն իսէ, էօլէտէ գուրթար:
Օղլոււմ թարաֆընա կէլէճէք, հէր
շէյի պէյան իտէճէք:

ՀԱՄԻՏ

Համիտե,

Պէն սէն եօգ թանըր, սէն չօգ
քէօթիւ ինսան, սէն սէօլէր եա-
լան, պէն սէն տէտի արմնիս
քէս, պէն սէն տէտի էսկի րեթիմ
եաք, վալլա՜ն եօգ պէնի բարմագ
պու իշ: Պէն իսթէմէք հիշ շէյ ա-
նաթօլի, հէփ սէն օլտոււն, պէն
սէն թանըմագ, սէն օղլու իսթէ-
մէք պիլիմ սէրա, կէլմէք սէօլէ
սօնրա գուլաճաք պէն:

Մուհամմետ Ալիէ,

Հիշ օլմագ իսէ սէն իմատա
վար, տիւրիմիլ իմանըմը պիւր
տիր:

Հիշ էյիլիլիմ տօգա՛նմամը մը
տըր սանա, նէ օլուր, ինսանի-
լէթ նամընա օլտոււն, պիլիլիմ պի-
րատէր սէնին տէ պաշըն աթէշ-
լէր իշինտէ տիր ֆագաթ նէ չա-
րէ մութլագ պանա եարտըմա
եթիլմէլի պիլմիշ օլ, պէնիմ
մահվըմ սէնին տէ մահվըն տըր:
հա՛ պէն չէօզիւլտիմ մի չօրապ
չէօզիւմի կիպի արգամտան սէն
կէլիլիսին. խաթըմը գըրմա Ալլահ
աշքընա:

ՀԱՄԻՏ

(Այս հեռագիրը իր տեղը հա-
սած չէ դժբաղդաբար, որովհետեւ
Մուհամմետ Ալիին լեզուագէտ
պաշտօնեաները Միհմետ Ալի կար-
գելով ուղղակի Շէվքէթ փա-
շային խրկել են որ բանտին մէջ
յիշեալին յանձնէ:

Նիքոլայա,

Պէնիմ սատըգ տօթըմ, տօյ-
մագ պիլմէք Նիքօլայա, սանա
վէրէ վէրէ քիւլ օլտոււմ, պիւր
կիւն քարըլըգ պիւր շէյ պէքլէ-
տիմ մի խալըր ֆագաթ չիմտի
տարտայլմ, պիլիլիլի իւմիւտիմ
սէն սին էկէր սըճաղը սըճաղընա
պիւր իքի պին Գաղաք կէօնտէր-
մէսէն դաղըղա օթուրըյօրմ պիլ-
միշ օլ:

Սէն պու էյիլիլի եաք պանա,
սօնրա կէօզիւմէ պագ, ալիճէ-
նապըղըմա շիւպհէն օլմասըն
աղըղնա լայըգ պիւր բարչա հա-
զըրլամըլմ տըր քի, պիլսէն սէ-
վինճինտէն չըլտըրաճագսըն:

Աման շաքայը պիւր թարաֆ
իմտաղընա պէքլէրիմ սահաթ-
տան սահաթա:

ՀԱՄԻՏ

Համիտե,

Գապիլի եօգ տըր:

ՆիքօլԱ

Այս բոլոր հեռագիրներն ալ,

իրենց պատասխաններով հանդերձ
Շէվքէթ փաշային քովը կը գըտ-
նուին եղեր իբր կարեւոր վաւե-
րագիրներ Համիտ աղային ալ
տոտիկները օր մը իրարու քով
բերելու համար:

ՈՐՏԱՇ

ԵՐԳ ԱՊՏԻՒԼ ՀԱՄԻՏԻ

(«Հիմի» էլ լուեքի եղանակով)

Հիմի՛ էլ լուեք եղբարք հիմի՛ էլ,
Համիա՛ Սեւանիկ երբ ոտըն է
դրել,
Իր օրհասական վճիռը վըզին
Ականջ չի դնում մեր գրչի խըզին,
Ասացէք եղբարք, հայեր ի՞նչ
անենք, հիմի՛ էլ լուեք:

Հիմի՛ էլ լուեք, երբ մեր թշնամին,
Առնելէ ետքը ա՛ւէծքի՛ ամին,
Փըրքըն ժողվելով՝ դերթ բուրխս
մըսքըր,
Իշուեցաւ գնաց մինչև Մանսիթըր,
Բաւել յանցանքներ քրէական,
անեք՝ հիմի՛ էլ լուեք:

Հիմի՛ էլ լուեք, երբ մեր թշնամին
Փչելէ ետքը ջարդի մեծ քամին,
Փորած հորին մէջ ինք ինկաւ
օր մ'ալ
Ա՛լ չկրնալով ընձանալ սոնքալ,
Մենք որ ա՛լ հիմա կուտուած
գերի չենք հիմի՛ էլ լուեք:

Հիմի՛ էլ լուեք երբ մեր թշնամին,
Թիպարտ անունն գըրուած իր
ճակտին,
Կուլ տալ է տալիս արտասուք
առատ
Աղեխարշ զղջում վարուց ապրատ,
Փուշեր կերեանք իր աչքերուն
մենք, հիմի՛ էլ լուեք:

Հիմի՛ էլ լուեք երբ մեր թշնամին
Ձիէն վար ինկած, էշու քամակին
Վրայ նստելով՝ կուլայ, կ'արիւնի
Սիրտն իր քարացած հոգին կաճիւնի
Ջարդած հալածած, հայեր ի՞նչ
անենք, հիմի՛ էլ լուեք:

Հիմի՛ էլ լուեք երբ մեր թշնամին,
Թողուց ասպարէզն որսորդ բա-
նակին,
Կ'ապրի հետն առած տասը չորս
հատ կին
Անկիւն մ'ամալի քաջ Սեւանիկին,
Հայի ցաւն է մեծ, անեղ, ի՞նչ
անենք, Հիմի՛ էլ լուեք:

Հիմի՛ էլ լուեք երբ մեր թշնամին
Դարձեր է վագր, շղթան իր մէջ-
քին,
Կը խորհի հիմա վրայ այն մարսին,
Չոր կատակ կարծեց, կատակ
մ'անմեղ սին,
Իր վրայ խօսիլ ինչո՞ւ տատամ-
սենք Հիմի՛ էլ լուեք:

Հիմի՞ էլ լուենք, մարդիկ ինչ
կ'ասեն,
Ժնչ հայկա՞ն մարդ են, ինչո՞ւ
չխօսին
Ձերենք տանջողին վրայ անէծքով,
Սե սրտի մաղձը գլխուն թափե-
լով,
Գըրելուն չէ՞, մենք տանխաղան
գիտենք, Հիմի՞ էլ լուենք

Թող լուէ մունջը, անդամալոյձը,
Կամ որոց քաղցր է Համիտի լուծը,
Բայց մենք որ ունինք՝ հոգի ու
սիրտ քաջ՝
Գըրելէ ինչո՞ւ կ'ըլլանք կոր գալի
գամ,
Դոնէ մեր վրէժ գըրելով առնենք
ու այնպէս լուենք:

ՀԱՄԻՈ

ԴԺՈՒԱՅԻՆ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԻՈՅ ԵՐԵՍՓ. ԺՈՂՈՎԻՆ
ԱՌՋԵՒ

Այն վարպետութիւնը զոր բանե-
ցուց Համիտ երկու երեք օր առաջ
խորհրդարանին մէջ, միտքերը դրա-
ւելով՝ ինքզինքը արդարացնելու
համար, բարեխաղաքար գալթե-
ցաւ պատուոնդանի մը պէս:

Մեծամասնութիւնն ալ կորսնե-
ցուց, որով նախագահին, ինչպստ
իրեն առաջարկը որուն ընդունուիլը
չատ հաւանական էր մերժուե-
ցաւ:

Կատարինք եֆ. — Ինչպէս կը
տեսնէք, Համիտի յանցաւորու-
թիւնը ակներեւ է, ուստի կառա-
ջարկեմ անմիջապէս քուէարկու-
թիւն կատարելով յանձնաժողով
մը ընտրելու և ձեռնարկելու Համիտի
գործառնութեանց քննութեան:

Նախագահը Կատարինէ էֆ.ն
ազդարարեց որ առանց խօսք ու-
ղելու խօսած էր:

Համիտ, խօսք առնելով՝ ո՞վ
մեծայարգ պարոններ, դուք զիս
կը դատաւարարէք իբրեւ պատճառ
բոլոր այն վերջին խռովութեանց,
որոնց պատճառաւ մեր դիրքը ի-
բր թէ խախտել է:

Բայց կաղաչեմ տեսա՞ք, ինչ է
արդէն մեր պետութեան միակ
փափաքը, ո՞չ ապաքէն խռովու-
թիւն ծագեցնել, մահ սփռել,
չարիք հասցնել, վերջապէս սա-
տանայական բոլոր յատկութիւն-
ները ի յայտ բերելու համար ջանք
չխնայել:

Եւ ինչ ըրի ես, ի՞նչ եղաւ իմ
բոլոր ջանքը, թող ձեր մէջէն մէ-
կը ելլէ և ըսէ ինձի, Համիտ դուն
հակառակ մեր ծրագրին և կանո-
նադրին այն ինչ օրը այն ինչ ժա-
մուն սա բարիքը գործեցիր, և
կամ թէ սա չարիքն ալ կրնայիր
գործել սա ա սարաքաներու
տակ և չէր ծնցըլ, այո, կաղա-

չեմ ձեզի ըսէք, իմ ճակատս բաց
է, մտիկ կը նեմ ձեզ»:

Հրետորական ձեռով արտասան-
ուած այս խօսքերը այդ ծեր աղ-
ուէսի բերնէն, պահ մը թէն կըր-
կին միտքերը չփոթեցուց, բայց,
Մաքիավէլ էֆ. խօսք առնելով
հետեւեալ կերպով ջախջախեց Հա-
միտին մեքենայութիւնները:

— «Ո՞վ Համիտ, դուն ինք-
զինքդ ամենակարող կը զգաս
կոր, բայց կը ցաւիմ որ շատ կը
խաբուիս բարեկամս. որովհետեւ
այն ճամբան ուր կերթաս դուն,
ես շատոնց գացած և եկած եմ:
(Բուռն ծափահարութիւն), Դուն
խաբելէ ետքը բոլոր երկրացիները,
կը շարունակես խաբել նաեւ բարձր
ատեանս. (բողոքի մրմունջներ,
երկու երեք հոգի, որոնց ափը
հական ոսկի սահեցնելու միջոցը
գտեր էր Համիտ, նոյն իսկ դը-
ժոխքի մէջ կաշառելով՝ կը սկսին
սուլել):

Կաղաչեմ տէր նախագահ, ան-
կարգները դուրս հանէիք որպէսզի
կարենամ ազատօրէն խօսիլ, կրկին
խօսքս քեզ կուղղեմ ո՞վ Համիտ,
դուն ամենէն մեծ դաւաճանն ես,
որովհետեւ ուղեցիր ծաղրել դաւա-
ճանութեանց դաւաճանութիւնը
մեր պետութիւնը: Երկու անգամ
սահմանադրութիւն տուիր, վախ-
նալէ՞դ տուիր, ոչ երբէք, պալա-
տըդ կարգ մը մարդոցմով լեցու-
ցիր, վախնալէ՞դ, ոչ, հապա,
դուն ուղեցիր թէ մեր պետու-
թիւնը և թէ վերի պետութիւնը
միասին սիրաշահիլ որպէսզի օր
մը հարենաս միոյն ապաւինիլ ե-
թէ մէկայը երես դարձնէ քեզի:
Նոյն իսկ դուն սիրեցիր, այն որ
մեր ամենէն մեծ թշնամին է,
գգուեցիր զայն, պատիւներ տուիր
անոր:

Մեծաշուք ընկերներ սոսկալի
դազան մըն է Համիտ կոչուած
այս հրէշը, երկրորդելով Կատա-
րինէ էֆէնտիին սուտերը անմի-
ջական կերպով պարսաւանաց
քուէ կառաջարկեմ:

Մաքիավէլեան այս ծանր ամ-
բաստանութիւնը որ կը ծանրա-
նար Համիտի ուսերուն վրայ բո-
լորովին յափշտակեց միտքերը,
որոնք արդէն պատրաստուած էին
առ այդ:

Հազիւ թէ Համիտ բոլորովին
գունաթափ եղած դողդոջուն
ձեռքը վեր առաւ խօսելու հա-
մար ժողովէն ներս մտաւ արքա-
յութիւն զրկուած պատուիրակա-
ւութիւնը:

Յանուն պատուիրակութեան
Կազ սատանազատէ Պէքրի Մուս-
թաֆա բեմ բարձրանալով հետեւեալ
հակիրճ ճառը խօսեցու:

Բարձր ժողովին կողմէ պատ-
ուիրակ ընտրուեցայ իմ տասը
ընկերներով. պարտին կերպով
արքայութիւն մտնելով Համիտին

վրայ տեղեկութիւններ քաղելու:
Բոլոր մեր սատանայական տա-
ղանդը գործադրելով յաջողե-
ցանք միամիտ հրեշտակ մը խաբեն
և մեր կողմը սիրաշահիլ, և ասոր
միջոցաւ «աղօթքներու» մեծ տո-
մարը աչքէ անցնել:

Համիտ անունին քով դրուած
գտանք 5670 հատ «Թլլան» բա-
ռը, և 1030 հատ սրտանց ա-
ղօթք:

Հազիւ թէ Պէքրի Մուսթաֆա
էֆ. ն այդ խօսքերը աւարտեց
ահագին միտք մըն է փրթաւ
խորհրդարանին մէջ: Բոլոր երես-
փոխաններն ալ իրենց աթոռնե-
րուն վրայ ելելով սկսան ոռնալ
և հայհոյել Համիտին:

Նախագահը վտանգը գուշակե-
լով հեռաձայնով զինուորական
ոյժ խնդրեց պաշտօնատունէն:

Երկու վաշտ սուխաւոր և հեծ-
եալ սատանայ խորհրդարանին ե-
տեի դռնէն ներս մտնելով, պա-
շարեց Համիտը, որպէսզի վնաս
մը չը հասնի իրեն և նոյն ճամբով
հեռացուցին զինքը ընդհանուր
սուլումներու և հայհուհներու մէջ:

Համիտին հեռացուելէն ետքը,
նախագահը զայն դատող յանձ-
նաժողովի մը անդամներուն ընտ-
րութեան ձեռնարկեց, և քուէար-
կութեամբ ընտրուեցան հետեւեալ-
ները:

ձինկիլ իան, Կատարինէ, Շահ
Ապպաս, Հասուն, Պէքրի Մուս-
թաֆա և Լէնկթիմուր Լէֆրը.
որոնք Բեհզդեբուղի գլխուն
վրայ երդուընցան ամենայն խա-
ղախութեամբ և խելքուղլըմով
քննել Համիտը և քիչ օրուան մէջ
ներկայացնել իրենց տեղեկագիրը:

ՎՕԼՔԱՆ

(Թղթակից)

ԿՍՄԻԹՆԵՐ

Կամբէ, բայց նայէ որ
մահմեդ ոսկորի չգան:

Կեցցեն հայ երեսփոխան-
ները: Մարդիկը տեսնելով որ
կատուն ալեւս մէջտեղ չկայ,
ուրախութեան ձիւեր արձակելով
արձակ համարձակ կը խօսին կոր
խորհրդարանին մէջ:

Մեծ ուրախութիւն պատճառեց
ճաղաւարեանի Ատանայի հայերը
պաշտպանելը, շատեր խելքին
եկաւ կարծեր են, մինչ իրակա-
նութիւնը սա է թէ ոչ թէ խել-
քին ալ խելքը տուն եկած է
վերջապէս:

Մեր այս նոր լեզու ելած երես-
փոխաններուն իբր վարձ կը մաղ-
թենք Հալաճեանին տարօսին գալ
թէ և մտահ են որ վարդգէս
պիտի մար մերժէ այս բարձր կա-
մեցողութիւնը:

★★★ Դարբիէլ էֆ. Նորա-
տունկեանը արտաքին գործոց
նախարարութեան թեկնածու կը
նկատուի եղեր:

Բայց Աստուածնիդ սիրէք նէ,
վերջ տուէ՛ք այլեւս աս կեղծիքին
մենք որչափ որ դիտենք այսքան
տարիէ նորին վսեմութիւնը կը
վարէ այդ պաշտօնը, մինչ բուն
նախարարը պարզապէս դիմակը
երեսին անցուցած քիչօքն կը նա-
յի:

★★★ Վեհափառ Սուլթանը
փափաքեք է որ իր երկրորդ սե-
նեկապետը հայ մը կամ յոյն մը
ըլլայ:

Կը յուսանք որ հայ մը ըլլայ,
ծանօթ ըլլալով Նորին Վեհափա-
ռութեան ջերմ վերաբերումը դէպի
մեզ:

Առ քեզի խոշոր վէրք մըն ալ
Համիտի Եարա բէրե սրտին վրայ:

★★★ Ներքին գործոց նախա-
րարութեան խորհրդական Ատիլ
պէյը պատերազմական ատեանին
առջեւ դատի պիտի քաշեն եղեր:

Էյ ինչպէս ես Ատիլ պէյ, ասա-
յիշ 24 տարւոյն պէրի պիքթե-
մալ տըր գրոյտ եամասին կը
փակցնե՞ս 30 հազար ջարդուած
հայերուն հաշիւը պահանջողներուն
երեսին: Ժամանակը եկաւ քու
ալ դմակդ չօչափելու, նայինք
դուն որչափ պէտի ես:

★★★ Ստացանք ԱՏԱՆԱՅԻ
ՋԱՐԴԻՆ անուն հեռագիր հատորին
երկրորդ տպագրութիւնը, աւելի
ճոխացած բարեփոխուած և ա-
րխնազարդուած: Գրքիս հեղի-
նակները քաջալերուած առաջին
տպագրութեան արագ սպառու-
մէն երկրորդ տպագրութեանէն յե-
տոյ երրորդին ձեռնարկեր են,
զոր պիտի ճոխացնեն եղեր Առա-
նան բոլորովին ամայացնելով:

Յաջողութիւն կը մաղթենք,
չնորհաւորելով իշաղուխ հեղի-
նակներու այս բնածին արիւնա-
խանձ տաղանդը:

Չմոռնանք նաեւ յիշատակել որ
գիրքին կողքը կը դարդարեն եր-
կու նշանաւոր դէմքեր, մէկը
կուսակալը եւ միւսը Ատիլ Պէյը,
որոնք ձեռքի տակէ բաւական օ-
ժանդակներ են հեղինակներուն:

Դաւառի եւ արտասահմանի
մեր ընթերցողներուն. — Ար-
տասահմանի և դաւառի մեր
այն ընթերցողները, որոնք
գոթուաբութիւն կը քաշեն մեր
թերթը ստանալու գործակալի
և ձեռքէ չծախողի պատճա-
ռաւ իրենց տեղը, և որոնք
կը փափաքին այդ պաշտօն-
ները ստանձնել թող հաճին մեզ
գրել, այս մասին հարկ եղած
յանձնարարագիրերը միասին
ուղարկելով:

ԿՍՄԻԹՆԵՐ ԵՒ ՄԵԿԵՆՆԵՐ

ՏԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ռ. ՍԱԿԱՆԱՆ

«ԾԱՂԻԿ» ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Պոլսոյ	համար տարեկան	80	դրուշ.
»	» վեցամսեայ	45	»
Գաւառի	» տարեկան	90	»
»	» վեցամսեայ	50	»
Արտասահմանի	»	23	ֆր.
»	»	12	»

Ոչ ոք զօրով բաժանողը կ'արձանագրուի:
Դրանք կանխիկ չորհողները եւ մեր փառան ուսողները կ'անհիշենք եւ... կը խայտառակենք

La Grande Fabrique

S. S. F. A. S.

1908Ի ԶՄՐԱՆ ԵՒ ԱՇՆԱՆ

ՆՈՐՈՑԹՆԵՐԸ

Փ Ն Տ Ո Ւ Ե Ց Է Ք

Շ Թ Ա Յ Ն

ՎԱՃԱՌԱՏԱՆՑ ՄԷՋ

ԴՈՒԼԻՍ ԵՒ ՂԱԼԱԹԻՍ

HYGIÈNE BEAUTÉ
CRÈME SIMON

ՎԱՅԵԼՉԱՍԵՐ ԿԻՆԵՐԸ

ՈՐՈՒՔ Կ՝ՈՒՋԵՆ ՊԱՀՊՆԵԼ

ԻՐԵՆՑ ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ

ՊԷՏՔ Է ԱՄԷՆ ՕՐ ԳՈՐԾԱԾԵՆ

ՃԵՄԱՐԻՑ

ՔՐԷՄ ՍԻՄՈՆԸ

ԿԼԻՍԵՐԻՆՈՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ

ՀՆԱՐՈՒՄ 1860

ԱՄԵՆԱՇԻՆ

ԳԵՂԱՅԿԱՅՆՈՎ ԵՐԵՎԱՆ

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ —

ԴԵՂԱՐԱՆՆԵՐՈՒ — ՀՈՏԵՂԻՆՍՑ ԽԱՆՈՒԹՆԵՐՈՒ —

— ՊԱՋԱՐՆԵՐՈՒ ՄԷՋ —

ԳՆԵԼՈՒ ԱՏԵՆ Լաւ Ուշադրութիւն Բնեղ —

— ՎԱՃԱՌԱՆԻՇԻՆ ԵՒ ՄԵՐԺԵՂ —

ԿԵՂԾ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ —

ԲՐՆՁՓՈՇԻ

ՕՃԱՌ

ՍԻՄՈՆ

ՔՐԷՄ ՍԻՄՈՆ

ԱՌԱՅ ՊԻՄՈՒԹԻ

ԲԱՅԱՐՉԱԿԱՊԷՍ ՍԱՔՈՒՐ

Ժ. ՍԻՄՈՆ - ԲԱՐԻՋ

Անկարելի է որ ընտանիք մը առանց կարի մեքենայի մնայ, բայց էական կէտն է լաւ մեքենայ մը ունենալ, որովհետեւ լաւ մեքենայ մը անթիւ եւ անհամար ծառայութիւններ կը մատուցանէ, մինչդեռ գէշ տեսակէ սեքենայ մը անվերջ դժգոհութեանց եւ տաղտուկի ազդեցութիւն մըն է:

Բոլոր աշխարհ գիտէ թէ՝

Ս Ի Ն Կ Է Ր

Հայրապետի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ The Singer Manufacturing Co

մեքենան լաւագոյնն է. սոյն մեքենան ամէնէն աւելի կատարելապէս գործուածը, հաստատունը եւ դիւրագործածելին ըլլալուն՝ բոլոր վանդակ աշխարհի մէջ՝ ամէն ոք Սինգերի մեքենաները կը գնէ:

Ձեռքի, ոտքի, ու ոտքի եւ ձեռքի միանգամայն մեքենաներ կը գտնուին:

ՍԻՆԿԵՐԻ մեքենաները կը ծախուին մի միայն Սինգեր Բնկերութեան վաճառատանց մէջ՝

ԲԵՐՍ.	1. Մեծ փողոց, Պօն Մառշի դէմ, Թ. 343 և 343 կրկին.
	2. Մեծ փողոց, Կալաթա Սէրայի լիւնին դէմ.
ԿԱԼԱԹԱ.	1. Սինկեր խան, Թիւնէլին ետեւը.
	2. Գարաքէօյ, Թրամբլէյի կայարանին դէմ.
ՊՈԼԻՍ.	1. Սուլթան Համամ, Թ. 2
	2. Սուլթան Պաշայտ, Թրամբլէյի կայարանին դէմ, Թ.
ՍԵՐԻՍԱՐ.	Չարչը Պօլս, Թ. 120.

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐ

Դասերը եւ նորոգութիւնք ձեռք.

Կատարելապէս երաշխաւորութիւն:

Մասաճիւնդեր գաւառաց բոլոր քաղաքներուն մէջ:

Սինկերի Բնկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա Մեծ Փողոց, Թ. 343 և 343 կրկին, Սարգիս Պէլ Տիւ գոգուի տունը:

MAYER-MANN

ՂԱԼԱԹԻՍ ԵՒ ԴՈՒԼԻՍ

ՀԱՆԴԵՐՁԵԼՆԵՐՈՒ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԶՄԵՌՆԱՅԻՆ ԶԳԵՍՏՆԵՐ

ԿԻՆԵՐՈՒ, ՍՅՐԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂՈՑ ՀԱՄԱՐ

ԱԺԱՆ ԵՒ ԴԻԻԲԱՄԱՏՉԵԼԻ

ԴԻՄԵՅԼԻ ԵՒ ԳՈՂ ՊԵՏԻ ՄԱՐ

ԴԵՂԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ

Շ Ի Շ Ե Ր

(Verres pharmaceutique)

Դեղարաններու և դեղորէից վաճառականներուն համար մասնաւոր շինուած շէնքեր մինչև հիմա Հրեայ վաճառական մը մօտօք ըրած էր: Այժմ ուրախ ենք յայտարարելու որ տիար Մկրտիչ Պօղոսօֆ (Այլը էֆէնտի խան, Թիւ 27 գրասենեակը) ձեռնարկած է այս գործին և ունի ճոխ ու այլազան մթերք մը այդ կարգի ամէն կերպ շէնքերու և կարող է մրցիլ ամէն կերպով: Վստահ և ապահով ենք որ թէ՛ Պոլսոյ և թէ՛ գաւառի մեր բոլոր Հայ դեղագործները և ճոկիւքները պիտի փութան իրենց գնումը ընել այս Հայ և այս ճիւղին մէջ ընել հստակ առեւտրական տունէն, քաջալերելու համար Հայ ձեռնարկուն որ միևնոյն ատեն ամանութիւնը բնական ընտրած է իրեն:

Բ Ա Ս Ն Ս. Գ Է Տ. Ա Տ Ս Մ Ե Ա Բ Ո Ց Ժ

ՏՈՒՔՐՈՒ Մ. ԱՅԱՆԵԱՆ

Վկայեալ Բարիկի համալսարանէն, և անձնական ատանաւոր իր ջանկայիշատակ մ'ուղափէրէտին Շահին:

Բերա Մեծ Փողոց, ռուսական դեսպանատան դիմաց Սինկերի տը Սինկերի կը դարձանէ ամէն տեսակ ակոյի, լինտի և բերնի հիւանդութիւններ վերջնական ընդունուած մէթոտներով, կեղծ ակոյներ սան քրօյէ է սան ըլաք տար տարի ապահովութեամբ:

Սոյն դարձանները կը կատարուին Գաղղիական և Ամերիկեան ամենալաւերէն հնարած գործիքներով, որով ենթական՝ ամէն տեսակ գործողութիւնները զիտի ընդունի, առանց ցաւի և առանց քնացուելու: Դարձմանատունը Բարիկեան մասնագիտական վերջին սիսդէմով, իր տեսակին մէջ եղական է: Այցելեցէ՛ք և դատեցէ՛ք: